

Strategisch beleidsplan 2024-2028

STICHTING GEERT GROOTE SCHOLEN AMSTERDAM

“ Worden wie je in
diepste wezen bent ”

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	5
1.1 Voorwoord	5
1.2 Terugblik 2022-2024	6
2 Missie, visie op onderwijs en kernwaarden	7
2.1 Onze missie	7
2.2 Onze slogan	7
2.3 Visie op onderwijs	8
2.4 Onze kernwaarden	10
2.5 Eigen kwaliteit: onze parels	11
3 Maatschappelijke ontwikkelingen	12
3.1 Maatschappelijke ontwikkelingen	12
4 Ambities en strategische doelen	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Identiteit	14
4.3 Gelijke kansen geven	15
4.4 Burgerschap	16
4.5 Digitale technologie	16
4.6 Onderwijskundig leiderschap en professionele medewerkers	17
4.7 Profilering	19
4.8 Financiën en beheer	19
4.9 Gebouwen en huisvesting	20
4.10 Kwaliteitszorg	21
4.11 Resultaten	22
4.12 Samenwerken met de ouders en partners	22
4.13 Informatievoorziening en privacy	23
5 Actiepunten 2024-2028	24

Inleiding

1.1 VOORWOORD

De Stichting Geert Grote Scholen (SGGS) staat voor betekenisvol onderwijs vanuit de Waldorf-pedagogiek. Betekenisvol omdat het een oefenplaats biedt tot volwassenheid en vrije mensvorming in de dynamiek van de wereld en daar vanuit een kritisch en vernieuwend impuls kan zijn voor de wereld.

Voor u ligt ons strategisch beleidsplan voor de periode 2024-2028. Hierin benoemen we onze strategische doelen op het vlak van onderwijs en de organisatie voor de komende vier jaar. Het strategisch beleidsplan vormt de basis voor het vierjaarlijkse schoolplan 2024-2028 en haar concrete uitwerking in de jaarplannen van elke school en het bestuur.

Ons strategisch beleidsplan is tot stand gekomen in dialoog met de schoolleiders, een groot aantal leraren, de GMR, een afvaardiging vanuit de oudergeleding en verschillende externe relaties.

We zijn blij met de geformuleerde ambities, met de gemeenschap die ze draagt en met de waarde die ze vertegenwoordigen voor elke leerling en elke professional binnen onze organisatie.

Michel Dingarten
Bestuurder SGGS

1.2 TERUGBLIK 2022-2024

De afgelopen jaren is onze aandacht ongewild opgeëist door het noodzakelijk herstel van onze financiën. De meeste strategische doelen vanuit de periode 2020 - 2024 zijn daardoor onvoldoende gerealiseerd.

In de evaluatie van het huidige strategisch beleidsplan 2020 – 2024 (d.d. 29 november 2023) hebben we onze missie en visie geanalyseerd. De conclusies en aanbevelingen zijn meegenomen bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan. Er is gekozen om het beleidsplan voor 2024- 2028 realistischer, beknopter en beter navolgbaar te houden. We willen consequenter en duidelijker zijn in ons taal- en begrippengebruik. Bij de meeste hoofdstukken zijn indicatoren toegevoegd die aangeven hoe we concreet de doelen en/of resultaten willen zien. In tegenstelling tot het verleden, hebben we onze doelen nu per jaar concreter uitgewerkt om beter toe te kunnen zien op de realisatie.

“ We hebben onze doelen nu per jaar concreter uitgewerkt om beter toe te kunnen zien op de realisatie ”

Missie, visie op onderwijs en kernwaarden

2.1 ONZE MISSIE

Middels kwalitatief en eigentijds vrijeschoolonderwijs begeleiden we onze leerlingen bij het opgroeien tot evenwichtige en vaardige vrije mensen die zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en voor de innovatie van de wereld om hen heen. Tot mensen die weten wat zij waardevol vinden in het leven en dit met zelfvertrouwen kunnen nastreven vanuit hun eigen kracht.

De stichting Geert Groote Scholen streeft ernaar vrijeschoolonderwijs te bieden dat toegankelijk is voor alle kinderen in de regio. Het doel is elk kind de kans te geven hoogwaardig vrijeschoolonderwijs te volgen, dat hedendaags is en passend bij de tijd waarin wij leven, om zo een optimale ontwikkeling te bevorderen.

2.2 ONZE SLOGAN

**‘Worden wie je in
diepste wezen bent’**

Met deze uitspraak bedoelen wij dat ons onderwijs tot pedagogisch doel heeft om het (geestelijk) potentieel van onze leerlingen en medewerkers tot bloei te laten komen en om daar vanuit te kunnen leven en werken in de wereld.

2.3 VISIE OP HET ONDERWIJS

VISIE

‘Vanuit de geestelijke wereld is dit kind tot ons afgedaald. Zijn raadsels willen wij doorgronden, van dag tot dag en van uur tot uur.’

Deze woorden klinken elke morgen in het leerkrachtenteam voordat de schooldag aanvangt. Met deze focus ontmoeten onze leerkrachten de kinderen in hun klas. Het herinnert ons eraan dat elk kind uniek is. Kinderen beschouwen we als individuen die met een eigen doel op de wereld komen. Een doel dat ze met hun talenten en hun gedrevenheid willen verwezenlijken om zich als mens op aarde te ontplooien. Tegelijkertijd is elk mens een mens te midden van andere mensen; we zijn steeds in verbinding.

Ons onderwijs is erop gericht kinderen te helpen zich te verbinden in de wereld, met de school als oefenplaats. Als school streven we ernaar een plek te zijn waar een kind, via ons onderwijs, zichzelf, anderen en ‘de wereld’ kan ontmoeten, om te worden wie het in diepste wezen is. Aandacht voor spiritualiteit is verweven in ons onderwijs. We gaan

uit van het intrinsieke potentieel van het kind zelf. Door de talenten als ingang te kiezen, bieden we het kind een evenwichtige ontwikkeling waarbij ook de uitdagende gebieden niet uit het oog worden verloren.

Onze inspiratiebron voor het pedagogisch en didactisch handelen is de Antroposofie. Onze organisatie en onderwijskwaliteit zijn geworteld in de Waldorf Core Principles en de uitwerking daarvan in het Vrijeschool Kompas. Het leerplan is afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind en draagt bij aan de brede ontwikkeling van kinderen: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie. De leerkracht verbindt zich met de

leerlingen en met de ontwikkelingsstof en maakt

keuzes in zijn/haar aanbod vanuit waarneming, dialoog, professioneel inzicht, actualiteit en sociale context. Op deze manier geven wij betekenisvol onderwijs.

Voor het denken, het gevoelsleven en de ontwikkeling van de wil moet in het onderwijs evenveel aandacht zijn. Voor een evenwichtige ontwikkeling op deze drie gebieden is het onderwijsaanbod veelzijdig samengesteld. In ons onderwijs neemt ritme een grote plaats in. Het ritme van de seizoenen en het vieren van de jaarfeesten bieden herkenningspunten in het jaar. Iedere schooldag en les kent een ritmisch verloop. We streven naar

‘ Ons onderwijs is erop gericht kinderen te helpen zich te verbinden in de wereld, met de school als oefenplaats ’

evenwicht als het gaat om in- en uitademing, opnemen en verwerken, impressie en expressie. Kunstzinnige vakken horen op onze scholen tot de kernactiviteiten. Zij zijn geen doel op zich maar een integraal onderdeel van het leren, zodat kinderen zich als compleet mens kunnen ontwikkelen. Kunstzinnige vorming vindt in bijna alle lesonderdelen plaats; soms geïntegreerd en soms als aparte vakles.

Andere belangrijke kenmerken van de vrijeschool zijn: het kleuteronderwijs waarbij spelen centraal staat, de aandacht voor de natuur (in de lessen, materialen en seizoensfeesten), ervaringsgerichte lessen en een werkwijze waarbij kinderen op hun eigen manier bepaalde leerstof uitwerken.

De antroposofische menskunde is de bron waaruit wij werken. Deze prikkelt ons om voortdurend te vernieuwen, om onze ambities scherp te houden en recht te doen aan onze maatschappelijke opdracht en allocatiefunctie (het bieden van gelijke kansen) als onderwijsinstelling. Vanuit deze impuls werken we dagelijks samen met ouders, partners en andere betrokkenen, in het belang van de leerling, aan eigentijds vrijeschoolonderwijs binnen de context van de stad en wijk waar onze scholen deel van uitmaken.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren werken vanuit het onderwijskundige vrijeschoolconcept van de school
2.	De scholen realiseren opbrengsten die minimaal voldoen aan de vastgestelde normen
3.	De scholen realiseren een veilige en sociale omgeving die minimaal voldoet aan de gestelde normen

Vrijeschoolkompas: <https://www.vrijescholen.nl/verdieping/vrijeschoolkompas>

2.4 ONZE KERNWAARDEN

Bij het besturen van de organisatie gaan we uit van onze Besturingsfilosofie, de Code Goed Bestuur PO en de volgende kernwaarden:

De basis van onze samenwerking is gelijkwaardigheid en vertrouwen in elkaar, en de natuurlijke verbondenheid tussen elkaar als integraal onderdeel van de natuur/kosmos.

Ten aanzien van onze identiteit en onderwijs zijn we authentiek, autonoom, traditioneel vernieuwend en (maatschappij) kritisch. Dit komt onder andere tot uiting in bewegend leren, kunstzinnige vorming en de aandacht op de brede menselijke ontwikkeling van hoofd, hart en handen.

We handelen zowel maatschappelijk als professioneel verantwoord en congruent: vanuit elke rol nemen we medeverantwoordelijkheid voor het geheel, zijn daarop aanspreekbaar en doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

We zijn gericht op ontwikkeling (het worden van wie je in diepste wezen bent) en stimuleren elkaar om het beste en mooiste van onszelf en bij de ander te realiseren. Zo blijven we werken aan groei, ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit.

‘ We handelen zowel maatschappelijk als professioneel verantwoord en congruent ’

2.5 EIGEN KWALITEIT: ONZE PARELS

Vanzelfsprekend zorgt onze stichting voor basis- en stelselkwaliteit. Onze financiën worden deugdelijk ingezet en onze scholen leveren de verwachte onderwijskwaliteit.

Onze ambities reiken verder dan het voldoen aan de basis- en stelselkwaliteit: vanuit onze visie bieden we toegevoegde waarde voor leerling en samenleving door.

PARELS	
	Gedegen kunstonderwijs. Zoals (vorm)tekenen, schilderen en toneel.
	Aandacht voor de hele mens als integraal onderdeel van de natuur.
	Reciteren, spreuken en (seizoensgebonden) rituelen.
	Bewegend leren. Zoals de bewegende klas en bewegend rekenen.
	Muziek en vertelstof. Zoals euritmie, koor en fluitenbouw.
	De menselijke maat met aandacht en ruimte voor het individu.
	Betrokken medewerkers bij het onderwijs.
	Betrokken ouders bij de school.
	We leveren kritische, onderzoekende leerlingen af.
	Periodeonderwijs dat op maat is ontworpen door de leerkracht.
	Werken vanuit een visie op de inzet van digitale middelen.
	Leerkrachten bezitten gereedschappen om naar het hele kind te kijken, te acteren en te handelen. Zoals de kindbesprekingen en klassenbesprekingen in het college.
	Het mede opleiden van studenten van de vrijeschool pabo

Maatschappelijke ontwikkelingen

3.1 MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

Vanuit onze maatschappelijke opgave als onderwijsinstelling streven we ernaar om ons te verhouden tot ontwikkelingen die zowel invloed hebben op de toekomst van onze leerlingen als op het beroep van leraren.

Wij onderscheiden de volgende maatschappelijke opgaves en ontwikkelingen in willekeurige volgorde:

Basisvaardigheden

Basisvaardigheden als rekenen en taal zien wij als voorwaarden voor het verwezenlijken van onze missie voor de vorming van de vrije mens en de innovatie van de samenleving.

‘ De ontwikkeling van het jonge kind heeft aanzienlijke invloed op hun latere groei en ontwikkeling ’

Kansengelijkheid

De ontwikkeling van het jonge kind heeft aanzienlijke invloed op hun latere groei en ontwikkeling. We streven ernaar gelijke kansen te bieden aan alle kinderen, waarbij we rekening houden met de diversiteit van hun achtergronden.

Diversiteit

In onze scholen voelen alle leraren, kinderen en ouders zich thuis en veilig, ongeacht afkomst en achtergrond. De verschillen tussen mensen (zoals leeftijd, religie, gender, seksuele voorkeur, cultuur, karakter en dergelijke) zien wij als een kracht voor het individu en de samenleving.

Klimaattransitie

Belangrijke grondoorzaak van de klimaatcrisis is de kunstmatige scheiding tussen mens en natuur. Deze is historisch ontstaan en werkt door in onze taal- en beeldcultuur en in onze zelfbeleving in relatie tot de natuur. Daarmee is de klimaatcrisis ten diepste een spirituele crisis en het herstel ervan een spirituele opgave waar we in ons onderwijs recht aan willen doen.

Digitalisering

Digitalisering en de impact van kunstmatige intelligentie werken in hoog tempo en onvoorspelbaar door op:

- het vak van de leraar
- ons curriculum
- ons pedagogisch handelen

Hier willen we ons bewust kritisch toe verhouden.

Arbeidsmarkt/lerarentekort

In Amsterdam bedraagt het lerarentekort ongeveer 18% (maart 2024), en we verwachten dat dit zal toenemen. Vanuit ons antroposofisch mensbeeld werken we aan goed werkgeverschap, werving en selectie, behoud en (antroposofische) professionalisering van medewerkers. We werken hierbij onder andere samen met de vrijeschool lerarenopleiding in Leiden (en andere lerarenopleidingen), met BVS-schooladvies (de begeleidingsdienst voor vrijescholen) en de Vereniging van Vrijescholen. Daarnaast verbinden we ons op verschillende manieren met Amsterdamse schoolbesturen en kenniscentra middels de Onderwijsregio.

Herwaardering praktische vaardigheden

Maatschappelijk zien we een emancipatie (en het belang) van praktische vaardigheden. Binnen SGGS bieden we in potentie veel rijkdom op dit vlak. Dit willen we veel beter zichtbaar laten zijn.

Ambities Amsterdams Primair Onderwijs:

<https://bboamsterdam.nl/publicatie/de-staat-van-het-amsterdamse-primair-onderwijs-2023/>

4

Ambities en strategische doelen

4.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk beschrijft onze ambities uitgewerkt in onderwijsinhoudelijke doelen, organisatorische doelen en kwaliteitscriteria. De acties op bestuursniveau worden uiteengezet in hoofdstuk 5.

Op grond van onze missie, de maatschappelijke ontwikkelingen die we waarnemen en onze SWOT- en risicoanalyse stuurt SGGGS voor 2024-2028 op vier ambities:

- **Goed onderwijs** 4.3, 4.4, 4.6, 4.10, 4.11: wij voldoen aan het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs en sturen op ambities
- **Modern Vrijeschool onderwijs** 4.2, 4.5: vanuit onze Waldorf waarden verhouden wij ons tot actuele maatschappelijke ontwikkelingen zoals digitalisering, duurzaamheid en milieueducatie/milieubewustzijn, multiculturele en interculturele educatie/diversiteit en zijn zichtbaar en navolgbaar op het zijn van vrijeschool leerkracht
- **Verbinding intern en extern** 4.7, 4.12: wij zijn naar buiten gericht en werken samen met betrokkenen aan de kwaliteit van het onderwijs
- **Fundament op orde** 4.8, 4.9, 4.13: wij realiseren (organisatorisch) duurzame continuïteit voor het vrijeschool onderwijs in de regio Amsterdam

4.2 IDENTITEIT

Onze scholen gaan ervan uit dat een kind geen onbeschreven blad is, maar een ziel die we begeleiden om haar potentieel potentieel in de wereld te realiseren. Dit doen we door middel van de ontwikkeling van hoofd, hart en handen gericht op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Door leerlingen in en met de natuur te laten werken, leren de leerlingen ook zorg te dragen voor de natuur. We werken niet alleen met natuurlijke materialen, maar besteden in alle jaarlagen aandacht aan bijvoorbeeld de seizoenen en aan datgene wat er in de natuur gebeurt. Op deze manier proberen we de aansluiting en de relatie tussen mens en natuur weer te versterken. We zien echter ook de oplopende kosten van natuurlijke materialen en de schaarste ervan als een bedreiging. Daarom moeten we circulair en zuinig omgaan met deze materialen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De scholen zijn ingericht met natuurlijke materialen.
2.	Er wordt gebruik gemaakt van natuurlijke materialen in de lessen.
3.	De scholen leiden de leerlingen op tot kritische en betrokken burgers
4.	De scholen besteden expliciet aandacht aan de ontwikkeling van hoofd, hart en handen door bijvoorbeeld het periodeonderwijs, vaklessen als muziek en euritmie, kunstvakken en jaarfeesten.
5.	De scholen beschikken over een curriculum voor het ontwikkelen van sociale competenties, zoals de regenbooglessen.
6.	Onze visie op kwaliteit en goed onderwijs wordt breed gedragen in ons onderwijs
7.	De visie op de relatie mens en natuur komt herkenbaar terug in het onderwijs
8.	We doen recht aan ons onderwijs in creatieve en praktische vaardigheden door deze te borgen in een leerlijn

4.3 GELIJKE KANSEN GEVEN

De Onderwijsraad definieert kansengelijkheid als: het onderwijs biedt gelijke kansen voor individuen om onderwijs te genieten en om zich te vormen, te ontwikkelen en te scholen gedurende de levensloop. De Inspectie van het Onderwijs (2017) definieert kansengelijkheid ongeveer op dezelfde wijze: het onderwijs is erop gericht om de leerlingen de kennis en de vaardigheden te bieden waarmee ze later vorm kunnen geven aan de maatschappij. En: alle leerlingen moeten gelijke (dezelfde) kansen krijgen om hun talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen.

Het is ons uitgangspunt dat het bieden van kansengelijkheid begint met goed schoolleiderschap en goede leraren. De schoolleiders zijn van essentieel belang omdat zij als culturbouwers, vanuit een gezamenlijke visie, ervoor zorgen dat de leraren zich voortdurend blijven ontwikkelen. De schoolleiding zorgt ervoor, dat de leraren goed lesgeven en aandacht hebben voor gelijke kansen. De leraren hebben een lerende attitude en streven voortdurend naar verbetering. Ze hebben oog voor leerlingen wiens kansen beperkt worden vanuit de thuissituatie. Zij erkennen de talenten van de leerlingen en ze maken aantoonbaar werk van kansengelijkheid.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze stichting zorgt voor bewustwording m.b.t. gelijke-kansen-onderwijs bij schoolleiding en leraren.
2.	Het bieden van gelijke kansen is een thema bij de schoolrapportagegesprekken en de schoolfoto.
3.	Elke leraar heeft oog voor de talenten van ieder kind en het bieden van gelijke kansen.
4.	We richten ons onderwijs in op diversiteit in brede zin.

4.4 BURGERSCHAP

Onze scholen besteden systematisch aandacht aan (actief) burgerschap en sociale cohesie. Dat doen we niet alleen omdat de wet Burgerschap dat verplicht, maar ook omdat we het meegeven van burgerschapsvaardigheden aan de leerlingen belangrijk vinden. Vanuit onze visie beschouwen we burgerschap als gelijk aan socialisatie, zoals Biesta stelt (Gert Biesta is een Nederlandse onderwijswetenschapper en filosoof die bekend staat om zijn bijdragen aan het onderwijsveld).

Als bestuur voelen en weten we ons verantwoordelijk voor de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs in het algemeen. Daarnaast zijn we wettelijk verantwoordelijk voor een schoolcultuur dat in overeenstemming is met de basiswaarden en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens. Wij monitoren, vanuit onze zorgplicht voor de schoolcultuur, of er op de scholen gehandeld wordt conform de basiswaarden en de universele rechten van de mens. Tevens monitoren wij of er op de scholen actief geoefend wordt ten aanzien van de basiswaarden, en of er sprake is van een schoolcultuur waarin alle stakeholders zich veilig en geaccepteerd voelen, ongeacht de verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap en/of seksuele gerichtheid.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Alle scholen voldoen aan de wet Burgerschap (01-08-2021).
2.	Alle scholen hebben een missie, kernwaarden en een visie op burgerschap vastgesteld.
3.	Alle scholen hebben beleid en doelen voor burgerschap vastgesteld.
4.	Alle scholen vormen aantoonbaar een oefenplaats voor burgerschap.
5.	Alle scholen zorgen voor een schoolcultuur waarin alle betrokkenen zich veilig en geaccepteerd voelen.
6.	Het bestuur monitort jaarlijks het thema Burgerschap als onderdeel van de onderwijsfoto (mei/juni)
7.	Het bestuur monitort jaarlijks de schoolcultuur als onderdeel van de onderwijsfoto (mei/juni)

4.5 DIGITALE TECHNOLOGIE

Gesteund door de quote van Steiner zelf “Sluit je niet af van het moderne bestaan” zien wij het vanuit de Waldorf pedagogiek als onze opdracht om kinderen, samen met ouders, bewust, autonoom, veilig en gezond om te leren gaan met digitale middelen. Op die manier kunnen onze leerlingen zich aardig, waardig en vaardig bewegen en ontwikkelen, passend bij hun leeftijd. (Zie ook hoofdstuk 3: maatschappelijke ontwikkelingen)

Onze pedagogiek heeft als doel om kinderen bewust, kritisch en op een kunstzinnige manier te leren omgaan met media en technologie. We zien deze middelen als een kansrijke instrumenten voor zowel de eigen ontwikkeling en welzijn, als dat van anderen.

Het betrekken van ouders bij de omgang met ICT vinden wij cruciaal aangezien een groot deel van het gebruik hiervan ook thuis plaatsvindt. We vinden het van belang om de ouders van onze leerlingen jaarlijks één ouderavond/lezing (binnen de stichting) aan te bieden omtrent dit thema.

Tijdens deze bijeenkomst kunnen ouders leeftijd adequate keuzes bespreken met betrekking tot het gebruik van ICT en digitale middelen. De fysieke aspecten ervan komen aan bod naast ideeën over de wijze waarop ouders hun kinderen kunnen begeleiden in het opgroeien met digitale technologie. Scholen kunnen op basis van deze informatie accenten aanbrengen die passen bij hun onderwijs.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Iedere school besteedt gericht aandacht aan de ontwikkeling van digitale geletterdheid
2.	Elke school heeft een digitale leerlijn die uitgevoerd wordt
3.	De medewerkers zijn voldoende getraind in de omgang met digitale middelen
4.	Onze stichting heeft een ICT-coördinator op bovenschools niveau
5.	Iedere school beschikt over een ICT-er

Bron: "Vrijeschoolse media pedagogiek", van Freek Zwanenberg.

4.6 ONDERWIJSKUNDIG LEIDERSCHAP EN PROFESSIONELE MEDEWERKERS

De kwaliteit van onze schoolleiders en medewerkers is van doorslaggevend belang voor zowel de kwaliteit van de individuele school als die van de gehele stichting.

De directeuren (geregistreerde schoolleiders) geven leiding aan de schoolontwikkeling. Zij zijn verantwoordelijk voor de onderwijskundige, pedagogische en antroposofische kwaliteit van het onderwijs en aan het leren en innoveren van de leerkrachten. Dit laatste aspect zien we als aantrekkelijke actor om ondanks het tekort aan leerkrachten te willen blijven werken voor onze scholen.

Vanzelfsprekend zorgen de directeuren in de eerste plaats voor hun eigen professionele ontwikkeling. Daarnaast ontwikkelen zij op hun school een professionele cultuur en leer-gemeenschap die borgt dat de leerkrachten met en van elkaar leren. Een kernbegrip, in lijn met het vrijeschool kompas, is autonomie en eigenaarschap eigenaarschap omdat we onderwijs als een ambacht zien. Leerkrachten zijn zo veel mogelijk medeverantwoordelijk voor de schoolontwikkeling en de eigen professionele ontwikkeling. Met betrekking tot dit laatste aspect: de schoolleiders zorgen ervoor dat ze de leerkrachten uitdagen en

stimuleren om zich passend en blijvend te ontwikkelen. Passend betekent: passend bij de fase van ontwikkeling van zowel de leerkracht als de school. Voor de doorwerking van onze antroposofische identiteit is het van belang dat leerkrachten in hoofd, hart en handen kennis hebben van de antroposofie zoals uiteengezet in het vrijeschoolkompas.

Voor (de resultaten van) de leerlingen is het van belang, dat de leerkrachten onderzoek geïnformeerd beschikken over actuele kennis en vaardigheden om het leren en de ontwikkeling van de leerlingen te optimaliseren. We verwachten van de leerkrachten en overige medewerkers, dat ze werk maken van hun eigen professionele ontwikkeling (POP) en dat ze deze ontwikkeling bespreken met de schoolleiding.

We streven naar innovatie en zijn daar ook deels in geslaagd. Echter, de uitdagingen bij het regelen van vervanging en de kwaliteit ervan, zetten onze innovatieve gerichtheid onder druk. We moeten ons daarom richten op het inrichten van een vervangerspool en op de versterking van de kwaliteit van de vervangers inclusief de begeleiding die zij ontvangen.

Over vier jaar streven we ernaar om het volgende te hebben gerealiseerd:

- Oprichting van een stichtingsbrede invalpool, eventueel in samenwerking met een bestaande pool.
- Implementatie van een coachingshuis binnen de stichting, waarbij we samenwerken met coaches, zowel intern als extern, die kunnen worden ingezet voor diverse ontwikkelgebieden om leerkrachten te begeleiden. Een overzicht met korte beschrijvingen van de coaches per expertise wordt samengesteld.
- Zij-instromers groep die jaarlijks wordt opgeleid met als doel hen voor te bereiden op toekomstige vacatures binnen de stichting en in de eerste vier maanden dubbel hebben gestaan
- Kweekvijver IB
- Kweekvijver directeurs
- Kweekvijver specialisten
- 1 of 2 SOL opleidingsscholen (Samen opleidend leren)

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De directies van de scholen werken vanuit integrale verantwoordelijkheid en onderwijskundig leiderschap.
2.	De directies van de scholen hebben zicht op de kwaliteit(en) van het team en de individuele medewerkers en sturen op hun passende talentontwikkeling.
3.	Er is een degelijk inductiebeleid en dat wordt op de scholen uitgevoerd.
4.	Er zijn mitigerende maatregelen specifiek gericht op het lerarentekort in Amsterdam en omgeving.

4.7 PROFILERING

In de komende jaren streeft onze stichting ernaar zich sterk te profileren als een organisatie die hoogwaardig vrijeschoolonderwijs biedt aan haar leerlingen. Het is onze ambitie om onze scholen en ons onderwijs aantrekkelijk en herkenbaar te maken en te houden voor ouders, kinderen en collega's. Hierbij zijn onze kernwaarden en onze worteling in de antroposofie van essentieel belang.

Daarnaast willen we ons met name met Waldorf aan de Werf sterk profileren als interculturele Waldorfschool en daarmee een voorbeeld worden voor andere vrijescholen in Nederland.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Iedere school beschikt over een schoolprofiel en een unieke selling point (voor 2028)
2.	De scholen richten zich in hun 'verhaal' op het belang van de brede mensvorming voor het kind en de maatschappij.
3.	Waldorf aan de Werf werkt toe naar een voorbeeld voor intercultureel vrijeschool onderwijs.
4.	Alle scholen profileren zich eenduidig en herkenbaar.

4.8 FINANCIËN EN BEHEER

Ons primaire doel is het bieden van hoogwaardig vrijeschoolonderwijs. De kwaliteit van een school wordt bepaald door de inzet van de schoolleiding, leraren en onderwijsondersteunend personeel. Daarnaast zijn goede faciliteiten en voorzieningen cruciaal, zonder dat deze te veel drukken op onze financiële middelen voor het primaire proces. Dat vraagt om voldoende financiële middelen die we vooral willen inzetten voor het verhogen en borgen van de onderwijskwaliteit en de ambities van de scholen, zoals geformuleerd in de schoolplannen (doelmatigheid). De middelen zetten we zodanig in dat we daarmee onze gestelde doelen realiseren.

Vanaf 2023 bouwen we aan een solide stichting die gericht is op het voortbestaan van kwalitatief hoogstaand vrijeschoolonderwijs in de regio Amsterdam, om zowel de huidige als toekomstige generaties van goed onderwijs te voorzien.

Om de continuïteit te waarborgen beschikken we over een meerjarenbeleid en bespreken we ons financieel beleid hoogfrequent met de interne toezichthouder, de GMR, de accountant en de directeuren. Het meerjarenbeleid schetst onze financiële uitgangssituatie, onze beleidskaders, onze reserves, de liquiditeit en ons bestedingspatroon. Het geeft informatie over onze vorm(en) van rapporteren volgens de cyclus van planning en control.

Een punt van zorg is de impact van de noodzakelijke onderhoudsuitgaven voor onze gebouwen (contracten, meerjaren onderhoudsplan en calamiteiten) en mogelijk een stabilisatie van het leerlingenaantal (op dit moment een trend in Amsterdam). Dit heeft consequenties voor onze meerjarenbegroting en vereist anticipatie op uitgaven aan de formatie en de materiële instandhouding.

In de komende periode (2024-2028) krijgen we tevens te maken met gemeentelijk beleid voor kleinere scholen. Enerzijds zien we het belang van het in stand houden van een kleine school in een kleine kern (buurtfunctie en bereikbaarheid), anderzijds zijn we genoodzaakt rekening te houden met de financiële consequenties hiervan. Nadrukkelijk zullen we de opties onderzoeken hoe we (nog meer) samen kunnen werken met andere besturen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Alle scholen werken in het kader van het strategisch beleidsplan met een beleidsrijke begroting waarbij zij zelf actief zijn betrokken.
2.	De solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen) bedraagt minimaal 50%, hier werken we naar toe voor uiterlijk 2025.
3.	De liquiditeit (Vlottende activa / kortlopende schulden) bedraagt minimaal 1,5.
4.	De rentabiliteit ligt tussen -2% en + 1% - o.v.b. koppeling met weerstandsvermogen dat tijdelijk een hogere rentabiliteit vraagt.
5.	Het weerstandsvermogen (eigen vermogen -/- materiële vaste activa / rijksbijdrage) * 100%) ligt tussen de 10% en 12% (in kaderbrief 2023 vooralsnog 5%).
6.	De huisvestingsratio (HV lasten incl. afschrijvingen gebouwen en terreinen / Totale lasten) is minder dan 8%.

4.9 GEBOUWEN EN HUISVESTING

Onze schoolgebouwen en schoolpleinen vormen het visitekaartje voor zowel huidige als potentiële ouders en leerlingen, en zijn veelal congruent met onze antroposofische levensfilosofie. We erkennen de samenhang tussen een schoon, goed onderhouden gebouw en een prettige, geordende werk- en leeromgeving waar de ontwikkeling van de leerlingen tot uiting kan komen.

Een aantal van onze gebouwen (scholen) en bijbehorende schoolpleinen zijn modern, veilig en waar mogelijk duurzaam en natuurlijk ingericht. De onderhoudsstaat, inrichting en uitstraling getuigen van kwaliteit en professionaliteit. Echter, er zijn ook scholen gehuisvest in oude gebouwen die niet duurzaam zijn (te krijgen) en niet voldoen aan de huidige eisen. Dit vormt een zorgpunt met betrekking tot het klimaat in de school, de duurzaamheid en de onderwijskundige mogelijkheden.

Een trend die we waarnemen in het kader van onderwijsvernieuwing, kansengelijkheid en strategische samenwerking in het kader van Integrale kindcentra en familiescholen is een

andersoortige indeling van de scholen. Voorheen bestaande klaslokalen worden steeds vaker omgevormd tot gebouwen met talrijke kleinere, flexibel te gebruiken multifunctionele ruimtes die voor, tijdens en na schooltijd worden benut.

We richten ons op het aanpassen van de scholen aan de (duurzaamheids)eisen van de toekomst. Dit brengt uitdagingen met zich mee, gezien niet alle scholen juridisch eigendom zijn van de stichting, en onze gebouwen gemiddeld 77 jaar oud zijn of een monumentale status hebben (rijks en stedelijk). We willen daarom in overleg treden met de gemeente om mee te denken over de eisen die we mogen en moeten stellen aan een modern schoolgebouw. Dit vergt niet alleen visie maar ook aanvullende onderhoudsfinanciering.

Tenslotte streven we naar realistische en verantwoorde investerings- en exploitatiekosten (zie ons meerjarenonderhoudsplan). Wij streven naar het benutten van leegstand, waarbij ons leerlingenaantal en de prognoses leidend zijn en naar de eventuele clustering van scholen in lijn met BBO beleid en/of onderhoudskosten. Tevens streven we naar concurrerende offertes voor onderhoudswerkzaamheden.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze scholen zijn gehuisvest in goed onderhouden gebouwen, de conditiemeting worden conform NEN 2767 uitgevoerd, waarbij we uitgaan van een geaggregeerde conditie van minimaal niveau 2.
2.	Bij onderhoud, vervanging en aanpassingen wordt vanzelfsprekend voldaan aan het minimale programma van eisen Frisse scholen klasse C maar is onze ambitie om op klasse B in te zetten.
3.	Onze stichting streeft naar een Gebouwenpraktijkrichtlijn (GPR) van 7 voor nieuwbouw-trajecten en volgt de landelijke richtlijn (verplichting in Amsterdam) voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG).
4.	Onze stichting streeft naar een gebouwenlast die past bij haar omvang.

4.10 KWALITEITZORG

De scholen binnen onze stichting voeren systematisch kwaliteitszorg uit. Ze beschikken over een systeem voor kwaliteitszorg en werken vanuit een meerjarenplanning aan de continue ontwikkeling van de kwaliteit van de school en haar medewerkers.

We beschouwen kwaliteitszorg en personeelsbeleid als onlosmakelijk verbonden, omdat ons personeel de kern van kwaliteit vormt. In beginsel werken alle scholen vanuit de PD-CA-cyclus. Ze hebben hun kwaliteit beschreven (zie ook de schoolplannen) en handelen daarnaar. Vervolgens beoordelen ze (zelfevaluatie) regelmatig, conform de meerjarenplanning, of de kwaliteit van de school in orde is. Ook laten ze hun kwaliteit systematisch door ouders en leerlingen beoordelen met behulp van vragenlijsten. Gelet op de documenten die een rol spelen bij kwaliteitszorg geldt: alle scholen werken met een schoolplan, een

jaarplan en een jaarverslag. Binnen ons onderwijs is kwaliteit vooral ook onderwijs vanuit de (levende) ervaring van de volwassen leraar. Het zijn deze en andere kernaspecten vanuit de Waldorf pedagogiek die met name integraal recht doen aan onze kwaliteitszorg.

Op bestuursniveau wordt de kwaliteitszorg gemonitord. Speerpunten daarbij zijn de onderwijsresultaten, het lesgeven (de onderwijsleerprocessen), de zorg en begeleiding en het schoolklimaat (met name veiligheid). Tijdens de management- rapportagegesprekken zijn de kwaliteitszorg van de school, de resultaten, de diverse beoordelingen en de verbeterplannen prominente gespreksthema's. Indien de monitoring uitwijst, dat de onderwijskwaliteit tekortschiet, dan worden, na analyse, verbeteringen doelgericht doorgevoerd.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Alle scholen beschikken over een operationeel systeem voor kwaliteitszorg
2.	Alle scholen beschikken over een meerjarenplanning voor kwaliteitszorg
3.	Alle scholen koppelen kwaliteitszorg aan het personeelsbeleid
4.	Alle scholen werken vanuit een schoolplan met een jaarplan
5.	Onze stichting beschikt over een systeem van collegiale visitatie (audits)
6.	Het bestuur voert, conform vastgesteld rooster, inhoudelijke gesprekken met de scholen
7.	Iedere school laat 1 x per 4 jaar een externe audit uitvoeren over de inrichting en werking van de kwaliteitszorg

4.11 RESULTATEN

Niet elk resultaat is echter even goed meetbaar. Toch streeft elke school ernaar om zo helder mogelijk te zijn over de ontwikkelingsvoortgang van leerlingen, om het goede gesprek daarover te kunnen voeren met ouders en leraren onderling. Het inspectiekader is een goede leidraad en biedt helder inzicht over resultaten in het onderwijs.

‘ Ons kwaliteitskader en de PDCA-cyclus zijn zo ingericht dat er goed op resultaten gestuurd kan worden ’

Ons kwaliteitskader en de PDCA-cyclus zijn zo ingericht dat er goed op resultaten gestuurd kan worden. Onze scholen bieden goed vrijeschoolonderwijs zodat leerlingen zich kunnen ontwikkelen tot wie ze zijn. Als ontwikkelingsresultaten onderscheiden we in ieder geval naast cognitieve resultaten ook sociale resultaten en vervolgsucces. De school hanteert hiertoe haar eigen schoolnormen en legt uit hoe zij inzicht biedt in de ontwikkelingsvoortgang van elke leerling.

De voortgang op de resultaten per school is een vast agendapunt met het overleg met het bestuur.

4.12 SAMENWERKEN MET DE OUDERS EN PARTNERS

De school en de ouders zijn gelijkwaardige partners en gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind. Hierbij erkennen we dat beide partners een eigen, specifieke, verantwoordelijkheid hebben, vanuit de erkenning van elkaars professionaliteit en deskundigheid.

Naast ouders zien we onder andere ook de voorschoolse educatie, het voortgezet onderwijs en de jeugdzorg als samenwerkingspartners. Van belang vinden we een doorgaande ontwikkelingslijn: van voorschool naar (uiteindelijk) maatschappij. Samen met anderen, waaronder het BBO, willen we daaraan een bijdrage leveren.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	SGGS beschikt over een visie op het samenwerken met ouders, de scholen leven die na.
2.	De ouderacademie zorgt dat ouders 'geschoold' worden in de antroposofie in relatie tot hun kind en schoolverwachtingen.

4.13 INFORMATIEVOORZIENING EN PRIVACY

Als organisatie willen en moeten wij voldoen aan de wet op de gegevensbescherming (AVG) en in 2027 aan het Normenkader Informatievoorziening en privacy.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	SGGS voldoet aan het Normenkader Informatievoorziening en Privacy <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>

5

Actiepunten Bestuur 2024-2028

Hoofdstuk / paragraaf	Actiepunt	Prioriteit
Identiteit	Het bestuur toetst 2 x per jaar in haar kwaliteitsaudit bij de scholen de aantoonbare doorwerking van de visie op kwaliteit, de kwaliteitsindicatoren en de visie op goed (vrijeschool) onderwijs. Waarbij dit laatste ook bedoeld is om vanuit de praktijk de visie op goed onderwijs nog aan te scherpen	gemiddeld
Gelijke kansen geven	Kansengelijkheid, diversiteit en het vermogen om te differentiëren zijn expliciet toets- en gesprekstema's in de tweejaarlijkse onderwijsfoto tussen bestuur en schoolleiding	gemiddeld
	Natuurlijke materialen zijn expliciet kenmerk in de aanbesteding en inkoop van materiaal	gemiddeld
Burgerschap	Burgerschap is een integraal en vast onderdeel van de tweejaarlijkse onderwijsfoto met directies	gemiddeld
Digitale technologie	De borging van IT en de aandacht voor digitalisering in het onderwijs zijn een vast agendapunt in de tweejaarlijkse onderwijsfoto met de scholen	gemiddeld
	Gezien de maatschappelijke ontwikkeling van digitalisering is het van belang dat er SGGs-breed en vanuit de antroposofie een gedragen visie komt t.a.v. digitalisering	gemiddeld
Onderwijskundig leiderschap en professionele medewerkers	Genoemde doelen zijn opgenomen in een strategisch professionaliseringsbeleid (BKA), de kwaliteitscriteria zijn gerealiseerd en in werking. Het integraal onderwijskundig leiderschap is standaard agendapunt in de gesprekken en POP van leidinggevenden	hoog
	Het bestuur participeert actief in de SOL / VS Pabo	laag
	Het bestuur, in samenwerking met HR, zorgt voor een rijke professionaliseringagenda voor medewerkers SGGs	hoog
Profilering	Profilering en specifiek de multiculturele profilering bij Waldorf en Thula zijn integraal onderdeel van de tweejaarlijkse onderwijsfoto	gemiddeld
	Het bestuur zet zich (landelijk) in op de profilering als VS in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen en de vereisten vanuit de overheid (IvHO)	gemiddeld
Financiën en beheer	Het bestuur ziet actief toe op de feitelijke naleving van het beleid t.a.v. financiën, kwaliteit en HR en borgt dit onder andere in de gesprekken cyclus met de directies	hoog
Gebouwen en huisvesting	Het bestuur zal op basis van scenario's besluiten nemen om de huisvestingslasten te normaliseren	hoog
Kwaliteitszorg	Het bestuur ziet toe op de naleving en kwaliteit van de kwaliteitscriteria en initieert verbeterplannen bij het niet, of onvoldoende, nakomen hiervan	hoog

Stelselkwaliteit	Het bestuur agendeert de voortgang op realisatie stelsel kwaliteit	gemiddeld
Resultaten	Het bestuur stuurt in de onderwijsfoto op de normen en ambities t.a.v. onderwijsresultaten, waarbij antroposofische identiteit integraal onderdeel is	hoog
Samenwerken met de ouders en partners	Het bestuur komt met notitie over om te gaan met ouderbetrokkenheid (BKA)	gemiddeld
	Het bestuur acteert actief in relatie tot maatschappelijke partners (BKA) en legt hierover verantwoording af in haar kwartaalrapportages	gemiddeld

‘ Natuurlijke materialen zijn expliciet kenmerk in de aanbesteding en inkoop van materiaal ’